

Bildkritik

Bildkritik kan delas upp på flera olika sätt och det finns ingen enhetlig mall för hur man kan eller ska göra. Detta är ett försök att strukturera en del tankar jag samlat på mig genom åren som jag hållt på med bilder.

Tanken bakom att ge kritik är att lufta de tankar man får om en bild. Det är viktigt att kritiken är ärligt menad och att man försöker hålla den saklig och omkring bilden och det just du hittar i bilden. Att skriva något om bilden är just dina tankar omkring densamma. Inte att du ska ha rätt.

Den som tar emot kritiken har också ett ansvar. Du kan uttryckligen fråga efter kritik och får då vara bredd på att det kan komma både ris och ros. Positiva omdömen om en bild tar man gärna åt sig, men negativa omdömen kan vara svårare att handskas med. Kom ihåg att tacka för de synpunkter du får på en bild.

Orsaker att kommentera bilder

Du lär dig att uttrycka dig i ord vad du känner och tänker och känner inför en bild.

Du hjälper andra i deras utveckling av att skapa sina egna bilder.

Du ökar sannolikheten för att andra kommenterar dina egna bilder

Jag delar upp kritiken i personlig, positiv, negativ, teknisk och form (i meningen hur du kan skriva).

Personlig kritik

Jag tror en viktig del av bildkritik utgår från individen; det handlar om vilken sorts bilder du gillar, vilket humör du är på, hur gammal du är, vilka kunskaper du har. Och detta förändras över tid - en bild du ser en viss dag kanske du känner och tänker helt annorlunda om en annan dag beroende på omständigheterna omkring dig.

Varje bild berättar något för dig och när du ser den väcker den tankar och du kanske tänker - wow - "vilken bild", eller så får du syn på en bild som du vänder dig bort från illa kvickt. Kanske är bilden ganska neutral för dig, den säger dig inget.

Frågan är hur du tar emot bilden, hur den landar i dig? Det är här, i din egen första subjektiva upplevelse som bildkritiken börjar. Hur du fångar upp den eller försöker värja dig mot bilden beskriver till vissa delar vad du tycker om den.

Man kan skriva "jättebra", "kass" eller lämna en bild utan kommentar, men oftast vill den som lägger ut en bild få ta del av vad det var som väcktes (eller inte väcktes) hos dig. Vad var det som studsade mot dig, vad fick dig att vända dig bort eller vad fick dig att lämna bilden utan att du blev så berörd av den och inte lämnade någon kommentar?

Att tänka till omkring en bild utvecklar din egen förmåga att antingen utveckla din fotografiska sida och/eller redigera dina egna bilder. Antagligen kommer du lockas mer av vissa bilder än andra, men just bilden du inte lockas av är kanske den du ska fundera omkring och tänka till vad som kan göras annorlunda. För din egen och fotografens/redigerarens skull.

Positiv kritik

Först och främst, var saklig. Skriv om bilden, inte personen.

Berätta gärna den historia bilden berättar för dig, vilka tankar och känslor du har fått av bilden. Försök att hitta detaljer du tycker om, det kan vara så att bildskaparen inte har sett allt du ser i en

bild. Detta utvecklar rimligen bildskaparen.

Om du kommenterar en bild ökar också sannolikheten för att du får egna kommentarer. Sannolikheten ökar än mer om du hittar bra saker att skriva om och uttrycker dig sakligt.

Om bildskaparen ber om specifik kritik, kan du ge det på just den detaljen.

Några punkter att tänka på

Vad är det för slags bild?

Finns en ide bakom bilden som du kommer att tänka på?

Är den originell? Skriv det i sådana fall.

Kanske bilden t o m berättar en historia för dig, uttryck då detta.

Negativ kritik

Återigen gäller det att vara saklig och hålla sig till bilden och inte personen.

Försök vara specifik i din kritik och beskriv vad du ser/uppfattar utan att använda dig av värderingar.

Om du har förslag på hur förändringar i bilden kan göras på ett annat sätt så brukar detta uppskattas. Eller om du vill se bilden i ett annat utförande, så fråga om detta.

Teknisk kritik

- Hur är bilden komponerad?
 - Fungerar perspektivet?
 - Finns intressanta vinklar i motivet, kan du se om de på flera ställen?
 - Finns balans i bilden mellan personer, föremål?
- Hur fungerar färgerna?
 - Finns harmoni i färgskalan?
 - Är någon del för mörk eller för ljus?
 - Är det för mycket eller för lite kontrast i bilden?
 - Bryter färgerna av mot varandra? Och fungerar det?
- Skärpa/oskärpa
 - Är bilden skarp nog? Överskärpt eller för suddig?
 - Är oskärpa (om den finns) eftersträvad i bilden och tillför den något?
- Beskärning
 - Är bilden bra beskuren? Går det att göra annorlunda?
- Ram
 - Har bilden en ram som funkar?
 - Om den inte har en ram, skulle den passa bättre med en ram? Och vilken sort?
- Andra detaljer
 - Om det är ett montage, finns skarvar mellan olika bilder i bilden som syns?
 - Om det gäller retuscherings av ett ansikte, hur bedömer du retuscheringen? Är den tekniskt bra utförd? Är det för mycket gjort med bilden? Eller för lite? - Om man har redigerat färger eller gjort en svartvit bild. Hur tycker du bilden fungerar för dig?

- Helhetsintryck
- Skriv ner något om vad du tycker om bilden - sammanfatta utifrån det bilden väckte hos dig och det du har sett och studerat i den.

Form

Här är det upp till dig som skriver vad du vill skriva och dina tankar och känslor och tankar omkring enbild, men några saker att utgå ifrån är:

- Uttryck dig i jag-form.
- Var konstruktiv. Börja med att skriva om de positiva delarna du kan se i bilden.
- Om du hittar delar som kan förändras och/eller förbättras. Kommer du inte på hur en förändring och/eller en förbättring kan ske, skriv detta, men att du ändå vill förändra något. Undvik att helt klanka ner på en bild.- Tycker du ändå att en bild är papperskorgsmässig och vill tala om detta, försök att motivera dina åsikter genom att referera till vad det är som inte funkar för dig i bilden.

Hur kan du skriva - några exempel

Den här bilden påminner mig om att vi ibland måste vara på vår vakt. Jag förstår att surikaten vaktar över sin familj medans de äter”. Bilden har en vacker bokeheffekt och är bra i färgerna. Kanske surikaten skulle ha varit på ett annat ställe i bilden än mitt i den. Skärpan i bilden är också bra.

Haha, en manipulation som jag gillar. Men jag saknar något i bilden. Kung Päron är för ensam. Tyvärr kan jag inte bidra med vad det skulle vara. Tekniskt verkar det vara bra gjort. Inga onödiga skarvar som syns. Ansiktet smälter väl in i frukten.

En ödesmättad bild med kanonerna och sin dramatiska himmel. Oväder på gång kanske? Linjerna i bilden med vallen och himlen bildar en öppning in i den och jag undrar vad som finns bakom vallen... Konverteringen till svartvitt är bra. Dock är vinjetteringen överdriven för min smak. Jag skulle vilja se den med mindre vinjettering. Skärpan är något dålig i bilden, men det övervägs av att dramatiken i bilden fångar intresset.

